

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GOJINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 541.652.

TELEFON štov. 1157.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mala oznanila po 3 stot. beseda, najmanj pa po 10 stot. — Oglase sprejema inseratni oddelek uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Iz Rusije.

Kaluga, 15. febr. st. stila.

Volitve v državno dumo se bližajo. Glasom poslednjih sporočil iz Petrograda morajo biti volitve dovršene do 31. marca, a duma se sestane dne 27. aprila st. stila.

Predvolilna agitacija se je razvila na široko. Glavarji strank „muštrajo“ svoje čete ter preštevajo njih števila, ki se pa silno menjujejo od dneva do dneva. Sleherni dan prišajo glasila strank cele vrste „uskokov“, ki beže z ene strani na drugo: eni iz središča na desno, drugi s krila v središče. Vendar pa to uskokovstvo ne straši glavarjev strank. Ti se hrabrijajo in izganjajo plašljivost iz sre „svojih“. Za zmago na volišču jim obetajo rešitev domovine iz propada in izveličanje naroda vsak po svojem receptu.

Zanimiva prikazen v političnem gibanju je beg od svojih istomišljenikov onih mož, ki sta prva nabirala konstitucionalno stranko. To sta bivši moskovski župan knez Galicin in pa predvoditelj moskovskega plemstva, knez Trubeckoj. Ta dva in še nekoliko pristašev so zapustili stranko „Sojuz 17. oktobra“ ter sta Galicin in Trubeckoj zasnovala nov „klub nezavisnih“. Čudno je, da korifeji in očetje ene stranke, ki se opira na manifest od 17. oktobra in ki ima največ nade in — po mnenju Witteja — tudi največ pravice do zmage — da ravno ti zapuščajo svojo stranko takorekoč ob vходу v državno dumo, kjer bi mogli in morali prednjačiti, imajoči v svojih rokah vodilo državne delavnosti.

Pisal sem Vam že, da imamo veliko število strank, ki se jih more po jedru njih političnih nazorov grupirati na tri glavne tabore:

I. Republikanci. To so anarhisti, komunisti, socijalni revolucionarji, socijalni demokratje, konstitucionalni demokratje, svobodni demokratje in nekateri drugi. Sredstvo borbe jim je vsake vrste nasilje: javno umorstvo, tajno ubojstvo, požiganje, grožnje, zavarjanje, prevara. Škoda, ki so jo te stranke povzročile Rusiji, je ogromna. Velik del nevspeha vojne z Japonsko imajo voditelji te stranke na svoji duši. Pa tudi po sklepu zaželjenega miru je njihova grešna roka zadala Rusiji strašen udarec. Pisal sem vam že, da škoda od požarov 600 grajskih iznaša 30 milijonov rubljev. Ali glasom zadnjih oficijoznih sporočil iznaša škoda najmanj 60 milijonov. A zdi se, da se teh negativnih kapitalov nabere, ko prestopajo k podrobni ocenitvi, do 120 milijonov. Ta stranka seveda ne more vzbujati sočutja in zato tudi nima nade, da bi bili izvoljeni njeni kandidati v člene dume.

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — č.

— Kaj si se zamislil, sosed Tomo? je zaklical Jansin. Posrknj od sladke kapljice in razvedrli si srce.

— Jaz pravim, bratje — se je oglasil Tomo, posrknj malo iz svojega vrča — da moramo biti jako pozorni.

— Pred kom? je vprašal Vašaš, obrnivši se proti Stabelu.

— Pred škofom!

— Ej, ne bodi neumen, Tomo! je pripomnil Vašaš. — Kaj nam more on, ako sta kralj in ban na naši strani. Miroval bo.

— Vsakemu drugemu bi bil to razlog, da miruje, je pripomnil črevljar Stabel — ali za našega škofa ni. Ali ne veste, da naš škof ni pri zdravi pameti?

— Kdo, kdo? Se je zganil naenkrat zdravnik, ker se je zbal, da se govori o njem.

Ona se pripravlja na bojkot dume.

2. Konstitucionalisti. Ti zahtevajo parlamentarno vladanje po obrazcu evropskih ustavnih monarhij. Duma naj ima zakonodajno in izvrševalno oblast. Ministri naj bodo odgovorni pred dumo in ne pred vladarjem. Vladar naj bo omejen monarh. „Da se pa narod ne bo plašil, naj car obdrži naslov samodržec“. (Ne mislite, da tako prevaro naroda podtika tej stranki kak protivnik! Ne, to je od besede do besede zapisano v njenem programu). Tej stranki gre na roko vlada z vsemožnim Witte-jem na čelu. Zmaga na volitvah v dumo bo bržkone njena. Sestavlja se ta stranka iz mnogih zvez, med katerimi so najbolj močne:

„Trgovno-promišljenja partija“, sestoječa iz bogatinov-trgovcev, zadodčikov, borzijancev vseh narodnosti, posebno Židov, Nemcev in Armencev. — „Sojuz 17. oktobra“ in „Konstitucionalno progresivni sojuz“. V teh dveh poslednjih je posebno mnogo inženirjev, zdravnikov, odvetnikov, profesorjev in inteligentov raznih poklicev. Po zmagi te stranke bodo imeli plutokratsko vlado in duma z učeno dušo in liberalnim srcem. Žal le, da je liberalnost mnogih členov te stranke sinonim s „samooopljevanjem“ in zatajevanjem slovanskega značaja matere Rusije.

3. Monarhisti. Pod tem imenom so se zvezali „Ruskoje sobranije“, „Sojuz ruskih ljudi“, „Sojuz ruskega naroda“, „Monarhičeskaja partija“, „Orlovski sojuz zakonosti i poredka“, „Sojuz zemljeladcev“ in drugi. Tem je načelo: „samoderžavje“, narodnost in sovetovalnaja duma. Jaz ne verjamem, da bi zmaga ostala na strani monarhistov, ker Witte ne želi, da bi ti prevladali v dumi. Ali monarhisti sami so si svesti zmage. Njih glavno glasilo govori odločno: „Partinoinoje praviteljstvo uže vijutapilo na scenu i dejstvujet soveršeno tak, kak jeslibi u nas uže bi konstitucija — no u nas, u Rossiji, konstituciji jesče njet i Bog dast, nikorda ine budet“.

Dumo dobimo torej. Kakšna bo, zakonodajna ali „posvetovalna“? Na to vprašanje odgovore bržkone kmetje, med katerimi gre silna agitacija.

M. Bole.

Volilna reforma in Italijani.

V članku, ki smo ga omenjali včeraj, meni „Neue Freie Presse“, da tudi Italijanom treba dati en mandat več in sicer v Istri. Tukajšnje socijalistično glasilo „Il Lavoratore“ se pridružuje temu mnenju in pravi, da treba popraviti hudo krivico, ki jo hoče narediti istrskim Italijanom vladni načrt.

— Nu, škof Ivan, benedetto! mu je zaklical na uho Gialimello.

— To govore ljudje, ki imajo žnjim opravila — je nadaljeval Tomo Stabel — da ima trenutkov, ko ga pamet popolnoma zapuša.

— Res je, jaz vem to! je potrdil učitelj važnim obrazom.

— Tedaj — je govoril Stabel dalje — nori in besni, kakor da je sam nečisti duh prišel vanj.

— Prav mu je, je posegel zdravnik v besedo, zakaj se daja zdraviti od vedeževalk, ki so z vragom v zvezi.

— Strahota! čulo se je med gosti, stoječimi blizo mize.

— Res je, res! je zakričal učitelj. — Draga Gončinka, poznana coprnica, mu pripravlja zdravila.

— Vraga! je zakričal Vašaš, ki mu je že postal zopern ta razgovor, čemu mlatite prazno slamo! Če škof nori, kaj za to?!

— Kaj za to? je pogledal Tomo Stabel sosedla mesarja.

— Ti se vprašuješ, kume! A kaj potem, ako škof potepta kraljevo in banovo zapoved in udari na nas?!

in sicer popraviti tako, da se daje istrskim mestam še en, tretji, mandat.

Temu mnenju v „Lavoratore“ postavljamo mi nasproti dejstvo, da Istra šteje prav gotovo — če tudi ne po oficijelnem, lažnjivem ljudskem štetju — nad dve tretjini Slovanov in le šibko tretjino Italijanov. Ako bi se hotelo računati z matematično točnostjo, ne bi šla Italijanom niti 2 mandata nasproti slovanskim 3. Ali naj bosta 2, ker eden bi bil zopet premalo. Če bi se torej hotelo dati Italijanom in Slovanom enako število mandator, bi bila to naravnost krivica na škodo Slovanov.

Govoreči o razdeljenju mandatov za Istro, se puljski omnibus protivi prizadevanju italijanskih listov, da bi, sklicevaje se na davčno silo, dokazali, da so Italijani oškodovani. V prvo ni davčna svota, ki jo plačujejo takozvani italijanski okrajji, tako velika, kakor trdijo italijanski listi; v drugo pa ne plačujejo teh davkov samo Italijani, ampak tudi drugi, deloma Slovani, deloma ljudje, ki niso ne Slovani ne Italijani.

Če jemljemo v poštev številno razmerje, potem smo mi Slovani — pravi „Omnibus“ — tisti, ki ima vzroka, da se pritožujemo. Dejstvo absolutno je, da bo v onih okrajih, kjer bosta izvoljena italijanska poslanca, žrtvovanih najmanj 60.000 Slovanov.

To sta okraja Poreč in Pula. (Da, tako je. Ob obstoječih narodnostnih razmerah v Istri si mi niti ne moremo misliti takega razvrščenja volilnih okrajev, da bi bila izvolitev treh Italijanov zagotovljena. K večjemu, da bi se za Italijane ustvaril še kak poseben privilegij, o čemer pa moramo naglašati, da so Italijani že po Gauschevem načrtu na drugem mestu, takoj za Nemci, kar se tiče števila prebivalcev, na katere bo spadal po en mandat. Nemci bodo imeli povprečno najmanjše volilne okraje in takoj za njimi prihajajo Italijani. Op. ured. „Edinosti“).

Italijani nimajo torej — zaključuje „Omnibus“ — nikakega vzroka za lamentiranje, razun, da bi hoteli tudi ob tej priliki to pokrajino predstavljati kakor pretežno italijansko.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Davčni eksekutor vsprejet s streli.

Iz Le Puy javljajo: Ko je davčni eksekutor, spremljan od 30 orožnikov in stotnije pehote, prišel v Freycinet zaradi inventariziranja cerkvenega premoženja, ga je prebivalstvo vsprejelo s streljanjem in s kamenjem. Kmetje so večkrat vstrelili. Orožniki in vojniki pa niso odgovorili. Eksekutor se je vrnil v Monastier, ker ga je več kamenov zadelo v obraz.

— Pa ga vsprejememo prav pošteno! je udaril Vašaš s pestjo ob mizo.

— Torej zopet krvi in pustošenja, ali ni že dovolj tega?

— Naše mesto je trdno; naj le udari, ako ga je volja! je nadaljeval Vašaš.

— A mi v predmestju — je posegnil Stabel v besedo — nas naj davi in pleni, ako ga je volja?

— Ali vas ne branijo gradske mišice, kadar je prišlo do spopada? je pripomnil Vašaš. Tudi zadnjikrat, ko so škofovi ljudje došli pobirat šestnajstino v vašo vas, prihiteli smo iz mesta in pregnali škofovce.

— Tako je, tako je! je potrdil Stabel — ali ravno zato pravim, da moramo biti pozorni. Bog naj ohrani našo slogo! je pridodal Stabel in dvignil vrč v vis.

— Za našo slogo! Živio Grič! je vskliknil Vašaš. Živio Grič! je zaorila vsa kréma.

— Daj Tomaž! Toči Agata! — je kričal sedaj ta, sedaj oni. In vino se je prinalo in gostje so postajali vedno bolj dobre volje in smeiali so se, besedičili, da niti prav čuli niso eden drugega, niti ne razumeli. Iz splošnega krika in vika, čuti je bilo tu pa tam upornih klicev: Živio Grič! Doli s

Konferenca v Algecirasu.

Dopisnik „Berliner Tageblatta“ poroča iz Londona: Iz dobrega vira se zagotavlja, da konča konferenca v Algecirasu s kompromisom, ki zadovolji vse stranke. Pogoji pa še niso znani. Nemčija in Francija sta obe pripravljene, da spremenijo svoje zahteve v svrhu popolnega sporazuma.

Dogodki na Ruskem.

Dvorni minister Frederiks odstopi.

V petrograjskih dvornih krogih se govori, da minister carskega dvora, baron Frederiks, odstopi in da bo njegovim naslednikom imenovan sedanji kabinetni načelnik carjev, knez Obolenski.

Sestanek državne dume.

„Petersburg. Gazeta“ poroča, da bo državna duma slovesno otvorjena še le 27. maja, to je na obletnico carjevega kronanja. Prej se bo državna duma bavila z verifikacijo mandatov, volitvijo predsedstva in členov za razne odseke. Po otvoritvi se državni dumi predložijo zakonski načrti o novem posojilu in o uvedbi raznih davkov. Vendar bo to zasedanje trajalo le kakih 14 dni. Sredi junija bo duma odgojena.

Povrnitev ruskih čet iz Mandžurije.

„Petrograjska brzogovorna agentura“ poroča iz Harbina dne 5. t. m.: Povrnitev rezervistov v Rusijo po sibirski železnici napreduje radi pomanjkanja lokomotiv in vovoz zelo počasi. Železnica se nahaja sedaj v težkem položaju, ker primanjkuje kuriva, tako da so morali deloma ustaviti navadni osební, poštni in tovarni promet. Zato so pričeli prevažati čete po morju preko Vladivostoka. Glasom došlih uradnih poročil se vrši razoroženje japonske armade v redu.

Drobne politične vesti.

Ogrska s Hrvatsko in Slavonijo je imela na podlagi ljudskega štetja leta 1900. — 19,692.807 prebivalcev. Od teh je bilo 9,043.000 Madjarov, 2,847.000 Rumunov, 2,139.000 Nemcev, 1,716.000 Hrvatov, 1,071.000 Srbov, 2,045.000 Slovakov, 439.000 Malorusov in 392.000 pripadnikov drugih narodnosti.

Gradnja šol na Bolgarskem. Bolgarsko naučno ministerstvo je izdalo odredbo, v kateri so označene vse občine, ki imajo zgrajiti ljudske šole. Vseh skup je 453. V slučaju, da občine nimajo sredstev, si zamorejo potrebne svote izposoditi pri poljedelski banki. (In v Istri, kjer je 20.000 slovenskih in hrvatskih otrok, brez šole?! V Bolgarski silijo oblasti narod v šolo, v „možni“ in „kulturni“ Avstriji pa ima vlada gluha ušesa za klice naroda po šoli, ako ta narod ni slučajno — nemški!)

škofom! In zopet so sledili krik, smeh in šumenje.

Naenkrat pa se je nekako preplašila vsa družba. Pred krčmo in na hodniku je iznenada navstal krik.

— V stran, grški pijanci! Spravite se od tod! Čuti je bilo od zunaj grozeči krik, spremljan po zvenketanju orožja.

Gostje znotraj so začeli pritiskati proti vratom, da bi videli, kaj je. Na hodnik je že udrila cela jata ivaniških konjenikov, nosečih ob strani široke meče, ki so jih vlekli iz nožnic.

— Ven, grške živali! so zakričali vojniki znova in so s ploščami svojih mečev udarjali po Gričanih, kamor so dosegli.

Goste je prevzel strah, ker se goloroki niso mogli upreti temu naskoku. Čez hip se je hodnik izpraznil: od onih pa, ki so bili v sobi, so se nekateri umaknili preko hodnika, nekateri pa, bolj suh, skozi precej ozko okno sobe. Med temi je bil eden prvih lekarničar Gialimello. Od vseh gostov so ostali v sobi samo mesar Vašaš, črevljar Stabel, učitelj Kuzmič in zdravnik Cavagnoli. Ta dva poslednja sta bila tako nabasana z vinom, da niti sposobna nista bila za bežanje.

(Pride še.)

Dveletna vojaška služba na Japonskem. „Times“ poroča iz Londona da namerava Japonska uvesti v vojski dvoletno službo. Po načrtu, ki ga namerava vlada predložiti parlamentu, bi se aktivno vojaštvo pomnožilo za 32%, stroški zato bi znašali pa le 3 milijone jenov več.

Nadškof dr. Stadler ni bil pomilosten. Kakor poroča sarajevski „Hrvatski dnevnik“, je dne 1. marca t. l. bosanska deželna vlada odtegnila nadškofu dr. Stadlerju 500 K, njegovemu tajniku Buljanu pa 40 K, kakor globo, v kateri sta bila obsojena radi krsta nekega mohamedanca. Denar je bil izročen kompetentnemu sodišču. Nadškof je protestiral proti temu postopanju.

Po tem takem ni bila resnična ona vest, ki je trdila, da je cesar nadškofa pomilostil.

Domače vesti.

Smrtna kosa. Včeraj je umrl v dobi 63 let po daljšem bolehanju gospod Jakob Pelicon.

Pokojnik je bil do svoje smrti in vzlic svoji bolehavosti med najmarljivejšimi pevci „Slovanskega pevskega društva“, a bil je tudi eden iz znane „stare garde“ slovenskih pevcev v Trstu.

Rodbini Peliconovi izrekano iskreno sožalje.

Imenovanja v pravosodni stroki. Kancelijski oficijal Josip Kerš v Trstu je imenovan kancelijskim višim oficijalom, in kancelist Fran Paliaga v Rovinju in Humbert Bonetti v Bujah sta imenovana kancelijskima oficijaloma.

Volilno gibanje po okolici. — **Shod volilcev v Šklednju.** Ta shod je vspel divno — v pravo naslajo vsem, ki so se ga udeležili. Volilci so se odzvali pozivu političnega društva „Edinost“ tako mnogoštevilno, da je bila prostorna dvorana „Gospodarkega društva“ polna.

Shodu je predsedoval g. dr. E. Slavik, ki je prisrčno pozdravil zborovalce ter jim priobčil, da je politično društvo ukrenilo primerne korake, da bi se volitve v okolici ne vrsile — kakor je določeno — dne 22. t. m., kateri dan je četrtek, ampak na nedeljo, kakor je bilo vedno doslej. (Izrazi zadovoljstva) Najedati se je, da ta korak političnega društva „Edinost“ bo imel zaželjeni vpliv in tako se je nadejati da se bodo volitve za okolico vrsile v nedeljo dne 25. t. m. (Burno ploskanje po vsej dvorani in klici: Hvala pol. društvu!) Naša okolica je torej poklicana, da si izbere svojih 6 zastopnikov v mestni svet, šestorico značajnih mož. Mi moramo s to volitvijo manifestirati, da je okolica slovenska in da Trst niso izključno italijanska tla. Pa še nekaj drugega moramo manifestirati. Manifest društva „Pro Patria“ pozivlja vse meščane brez razlike političnega mišljenja, naj volijo kandidate tega društva, da bodo s tem manifestovali proti vladi, proti najnovejšim dogodkom in proti „krivicam“, ki se baje gode Italijanom tržaškim. Manifestirajo proti svojedobnemu razpuščenju mestnega sveta. Manifest gospodovne stranke pravi tudi, da sta sedaj zmagali intriga in reakcija. To pa ni res. Postopanje vlade ni bilo izravno od reakcije, ampak izrazilo so je gospoda sami se svojim postopanjem. Upravno sodišče je razsodilo, da so se na zadnjih volitvah godile najhuje nezakonitosti. In po tej razsodbi vlada sploh ni mogla storiti drugega, nego je nezakonit izvoljeni občinski zastop razpustila. Italijanska gospodovna stranka sama je torej kriva, ker se ni znala držati zakona, da je bil mestni svet razpuščen in da vodi sedaj posle delegacijo.

Vlada bi bila morala prav za prav razpustiti tudi municipalno delegacijo, ker je izvoljena od tistega mestnega sveta, ki je bil razpuščen, ker je bil nezakonito izvoljen. A mesto da bi bili gospoda hvaležni, da jim je vlada pustila delegacijo in s tem tudi upravo občine, se kriče proti krivici, ki se jim je dogodila.

Odredbi vlade, s katero je bil mestnemu magistratu odzvet prenešeni delokrog proglašajo gospoda kakor razžaljenje občine in kršenje občinske avtonomije. V resnici pa so zopet le oni sami prisilili vlado do takega energičnega koraka.

Mi smo že leta 1897. zahtevali, naj se za okolico osnuje okrajno glavarstvo; dokazali smo, kako da na magistratu zlorabljajo tisto moč, ki jo dobivajo od vlade. Sedaj je vlada posegla še dalje, nego smo zahtevali mi, ker je ustanovila takov urad tudi za mesto.

Krivi na tem, pa so — kakor rečeno — le gospoda, ki niso hoteli postopati po zakonu in pravici.

Vendar pa pozivlja manifest italijanske liberalne stranke meščane, naj pridejo vsi na volišče in da naj na krivice vlade odgovore s sijajno volilno zmago.

Mi pa pravimo na to, da se mora tudi naša okolica združiti v impozantno manifestacijo. Ali mi hočemo manifestirati nekaj drugega, nego Italijani. Nam ne sme zadoščati le to, da zmagamo, ampak moramo s kolikor le možno velikim številom glasov pokazati, da okolica naša je in ostane slovenska in da se se strinjamo z omenjeno odredbo vlade. Pokazati moramo na volišču, da nismo zadovoljni z delovanjem kliše na magistratu. Če bodo hoteli priti v okolico s kako maskarado, poskrbeti moramo, da se povrnejo v mesto na kakem takem vozu, kakoršnjih smo pustne dni videli dvojico v spredu vozov na Corsu: ali z vozom odetim v črno, ali pa z onim, na katerim smo videli ogromno steklenico — orjaški fiaškon (Ves govor so spremljali poslušalci navdušenimi in burnimi pritrdilnimi klici. Zaključne besede so pa izzvale viharo veselost.)

(Zvršetek pride.)

Obrekovalcu slovenskih učiteljev na tržaških državnih ljudskih šolah v album. (Dalje). Prošnja, na katero mislimo in o kateri je bilo že opetovano govora v „Edinosti“, je bila tista prošnja, ki jo je uležil neki nemški učitelj za podelitev mesta učitelja slovenske šole na Lipskem trgu. Kar pa ogorča, je ravno dejstvo, da nočejo utihniti govornice, da je bila ta prošnja uležena: 1) dober mesec dni po določenem terminu, in 2) da se je to zgodilo na poziv gospoda ravnatelja in na škodo kompetentov, ki so pravočasno uležili svoje prošnje!!

Kako naj krstimo tako postopanje? To je nekaj nezasiščenega in je naravno, da je izzvalo skrajno ogorčenje. Kako sodi c. kr. namestništvo o tom dogodku? Mi ne bomo mirovali, dokler se stvar ne pojasni in ne doznamo vse in čiste resnice.

Ali se še čemu čudite, ljudje božji, ko vidite, kakim nakanam je izpostavljeno slovensko učiteljstvo?! Ali hočejo gospoda tam „gori“ vse prikrivati?

No, povrtno se k dopisniku graškega lista! To ni nič novega, da se dopisnik in somišljeniki bahatijo se svojo pravilno nemščino, da-si jo ravno oni najnepravilneje uporabljajo in je gola resnica, da so se čisto že tudi stariši otrok zgražali na taki nemščini, ki jo ne more umeti, kdor ne pozna nemškega narečja teh gospodov. In če kateri med vami, o gospodje, govori vendar nekoliko pravilnejši jezik, se ima zahvaliti na tem tistim krogom, s katerimi občuje.

Kako pa da so ti gospodje sposobni za poučevanje naše slovenske mladine, to hočemo nekoliko ilustrirati s par konkretnih podatkov. (Pride še).

Našim čitateljem v opozorjenje. Ministerstvo notranjih stvari je razposlalo okoliščino, v kateri opozarja, da holandska banka „Holand Crediet“ iz Amsterdamu, razpečava, potem svojega agenta Frana Slaman-a, ki biva na Dunaju, tudi v Avstriji svoje srečke in promese, ki pa v Avstriji niso priznane.

K poglavju o regnicolih. Iz delavskih krogov pri sv. Jakobu nam pišejo: Neka T. K., doma iz Spodnje Štajarske je imela nekaj časa ljubavno razmerje z regnicolom G. Giacomini, ki je zaposlen v tukajšnji mestni plinarni. Nekaj časa je šlo precej dobro med njima in T. je bila toliko velikodušna, ali bolje rečeno: neumna, da se je dala premotiti in da je regnicolu posodila precejšnjo svoto denarja pod pogojem, da jej ga vrne dne 22. februarja. Regnicolo je namreč govoril, da tega dne dobi od doma iz Italije — svojo doto. Vse to je trajalo kakih 6 tednov. Potem je T. izvedela o svojem ljubčku raznih stvari: n. pr., da jej ni zvest in to celo na način, ki ga ne moremo objaviti in naj ostane za zagrinjalom. Naravno, da je T. začela postajati hladnejša nasproti regnicolu, kar bi menda v takem slučaju storila vsaka, ako jej je kaj do lastne ženske časti. Regnicolo je seveda kmalu opazil to njeno hladnost na kar se je še le pokazala vsa njegova divjost. Povsodi, kjer je bilo le prilike, je bil dekletu za petami in kmalu je začel s hudimi grožnjami. Kaj sedaj? T. ni bilo več mari za regnicola, ali začela se je bati za svoje kronice, ki mu jih je bila zapala prej, ko ga je še ljubila. Sklenila je, počakati do 22. februarja, kakor sta se bila dogovorila. Dan 22. februarja je prišel,

ali regnicolove dote ni bilo. Mesto tega pa je ta človek postal tako grozilen, da si T. niti ni upala terjati ga, niti mu povedati, da noče imeti več nikake zveze z njim, ker bala se je za svoje življenje. Ni jej torej preostajalo drugega, nego da se je zatekla na redarstveni komisariat pri sv. Jakobu, kjer je odkrila vso svojo nesrečo in skrb. Prosila je ob enem, naj jo redarstvo vzame v svojo obrambo pred njenim bivšim ljubčekom. Pa tudi o tem naj bi kaj poizvedelo redarstvo, kaj misli regnicolo glede denarja, ki mu ga je bila posodila. Ali v nje veliko začudenje in potrnost je izjavil dotični uradnik, da v tej stvari ne more nič storiti.

Torej ti sinovi dvatisoč letne — brutture morejo torej tu pri nas svobodno groziti s smrtjo in slepariti. Dovoljujemo si samo vprašanje do dotičnega uradnika in redarstvenega ravnatelja, kako bi se ona opravičila, ako bi se dotični deklici kaj hudega pripetilo od besnega regnicola? Vsaj to pa bi mi avstrijski podaniki smeli zahtevati od državnih oblasti, da nam pred drznimi ptujci branijo najdragoceneje — naše zdravje in življenje.

Novi politični urad v ul. Caserma ima, kakor imajo sploh vsi uradi, zraven dobrih tudi slabe strani. Laški listi, ali bolje rečeno: glasila vladajoče laške stranke so že opetovano protestovali proti nekaterim, sicer malenkostnim pogreškam, ki jih je provzročil omenjeni urad. Tudi nam so poznani slučajji, ko je ta novi urad pokvaril slovenska imena. Ker pa je popačena imena na zahtevo strank lojalno popravil, se nam ni zdelo potrebno, da bi pisali rekriminacije. Vemo, da je težavneje uradovati tam, kjer je več narodnosti in kjer seveda sleherni stranka, oziroma narodnost zahteva enakopravnost. Ali kar mora biti, mora biti in tudi gre, če v uradu poslujejo uradniki s popolno kvalifikacijo v vsakem ožiru. Za to naj skrbi novi urad, da bo ustrezal obema narodnostima, kakor so n. pr. za vojaške pozvance napravili laško-slov. tiskovine ter tako vstregli principu enakopravnosti. Če pa se nekateri Lahji vendar hudujejo nad temi tiskovinami — dasi je laški jezik na prvem mestu — in bi hoteli imeti samolasko ali pa vsaj nemško-lasko, je to le nov dokaz, kje je nestrpnost in sovraštvo, ter dragocen pouk entuzijastom italijansko-slovenskega sporazumljenja! Sosebno na to opozarjamo te entuzijaste, da so gospoda Italijani pripravljeni spoprijazniti se z — nemškimi tiskovinami, samo da ne bi Slovan prišel od mrve pravice! Kako naj bo možna sprava ob taki zagriženosti, to naj vedo ljubi Bog in pa — rečeni entuzijasti.

Glede pačenja priimkov bi naši sosede tudi lahko molčali, saj menda ni na svetu naroda, ki bi prekosil Lahe v pačenju priimkov!

Roko na srce, o gospoda Italijani — ako imate sploh srca za take stvari. Poglejte, kaj ste vi napravili iz tisočev poštenih slovenskih priimkov! Koliko spak!

Ako je kedo drugi vam pokvaril le en priimek, ste že vsi v ognju in napadom na kvarilca enega laškega imena ni ne konca ne kraja. Ko pa vi in vaši somišljeniki mrevarite naše priimke, ko nam pačite imena ljudi, vasi, krajev in dežel — ko zagrešate tako civilizovanih narodov nedostojne početje — takrat je pa — po vašem — vse v redu in se še posmehujete nam, kadar protestujemo proti pačenju naših imen!

Prejeli smo in objavljamo: K. k. Landesgendarmeriekomando N.o 7. Št. 789 A.

P. P.
Uredništvo političnega časopisa „Edinost“
v Trstu.

Trst, dne 5. marca 1906.

Na podlagi §: 19 tiskovnega zakona naproša se sporočilo objavljeno v Vašem časopisu št. 53 od četrta 22. februarja 1906, na druge strani v drugem predelku pod naslovom „Dogodki v Rimanjih“ sledeče popraviti.

Je istinito, da se prikaže orožništvo skoraj vsaki dan v Rimanjih, ker to zahtevajo varstvene razmere, torej orožništvo izpolnjuje s tem le dolžnost.

Ali ni istina, da orožniške patrulje vstavljajo na ulicah in cestah posamične ljudi, ter jim govore, naj se povrnejo pod jurisdikcijo milostljivega tržaškega škofa Dr. Nagla; tako tudi ni resnično, da jim obljublja orožniki med drugim staroslovensko bogoslužje.

Nasprotno je pravilno, da pokažejo orožniki vsaki v tej zadevi k njim se obračajoči

osebi v smislu § 16 službenega navodila kompetentno mesto.

Ravno tako je popolnoma neistinito, da bi bilo dobilo orožništvo bodi si kako povelje o poklicanih faktorov za poravnavanje verskih sporov.

Binowetz,

Obstl.

Dvoje prošenj. Ona društva, ki so prejela povabilo, naj imenujejo poverjenike, oziroma tudi reditelje za naše društvo, so naprosena, da store to čim prej, ker drugače ni možno napovedati posvetovanja poverjenikov. Nekatera društva so že ugodila našemu pozivu, toda še jih je, ki niso še storila tega. Prosimo torej še enkrat, da nam bo možno pripraviti vse potrebno.

Gospodje, ki so prejeli pozive, naj se vpišejo v politično društvo „Edinost“, se tudi niso odzvali še v dovoljnem številu. Upati je, da bodo naši inteligentnejši in premožnejši krogi uvaževali važnost tega našega edinega političnega društva in da bo sleherni povabljenec in nepovabljenec — in to izlasti še v tem kritičnem času, ko je našemu društvu vršiti težko nalogo — žrtvovali po svoji moči v ta važni namen.

Ker je bilo v okrožnici rečeno, da k onim, ki bi ne doposlali članarine po poštni nakaznici, pride poseben zaupnik in ker marsikdo čaka na to: prosimo, naj se nam olajšča veliko delo in naj se dopošlje dotične svote potom pošte. Kdor bi ne hotel trošiti zraven članarine tudi poštnine, naj to zadnjo odtrga kar od namenjene članarine.

Upamo, da se odzove vsaj večina naših zavednih krogov v mestu in okolici, ter tudi izven tržaškega okrožja.

Urad političnega društva „Edinost“.

Angleški kralj v Opatiji. Kakor javljajo iz Opatije, pride angleški kralj Edvard tjakaj iz Dubrovnika 3. aprila ter ostane v Opatiji do 5. aprila. Govori se, da se kralj Edvard sestane v Opatiji s cesarjem Fran Josipom.

Poškodovan železniški most. V soboto zvečer je zgorel leseni vrhni del nekega železniškega mosta med postajama Boršt in Draga. Ogenj je nastal vsled tega, ker je padel iz stroja zadnjega ponočnega vlaka goreč pepel na leseni del mosta. Most je bil tako poškodovan, da so v nedeljo do popoldanskega zabavnega vlaka morali potniki vseli vlakovi pri omenjenem mostu presedati. Most so že popravili v nedeljo dopoldne.

Poskušen samomor. Ivan Š., krčmar v Barkovljah, trpi že dlje časa na revmatizmu. Zadnje čase se je prejšnji bolezn pri-družila še huda oteklina na eni nogi. Nesrečen je od enega naših podpornih društev in je bil dne 5. t. m. v ambulanci, kjer so mu podelili potrebno zdravniško pomoč.

Nastop Š. je bil že ob omenjeni priliki tak, da se je moglo soditi, da ni povsem normalen. Omenjenega dne je Š. ves dan lažil okrog in to vkljub strogi zdravniški prepovedi.

Na večer se je zabaval v svojem lokalu do 1. ure popoldne. Družina je bila že legla k počitku, ko je Š. prišel v zgornje prostore, prepevaje narodne pesmice. Naenkrat pa je sprožil revolver in se trikrat zaporedoma vstrelil v vrat.

Ranjenca so prevedli v bolnišnico, kjer so mu krogle izvadili iz ran. Da ni bilo redarstvo takoj na licu mesta, bi se bil nesrečen gotovo še streljal, kajti vkljub težkim ranam je še — pel in držal revolver v roki.

Prevarjeno zaupanje. Vid Cirer, stanujoči v ulici di Riborgo, je prijavil včeraj predpoldne na policijskem komisariatu v ulici Luigi Ricci, da je on pred nekaj tedni dal v šrambo nekemu znanecu, stanujočemu na Vrdeh, svoj kovčeg, v katerem je imel razne obleke in toaletnih predmetov, a da je ta njegov znanec kovčeg prodal in zapravil denar. Imena tega dobrega znanca ni Cirer vedel povedati.

Umrl je v bolnišnici včeraj v jutro ob 4. uri oni Emilij Mondel, o katerem smo poročali včeraj, da se je predvčerajšnjim, skupno se svojo ljubico Marijo Rustia, zastupil v gozdiču pri lovcu (Revoltella) pivši solitrovo kislino. Kakor smo poročali že včeraj, je Marija Rustia umrla še predvčerajšnjim popoldne ob 5. uri.

Nespreten voznik. 45-letni voznik Fr. Mlakar, stanujoči v ulici del Belvedere št. 25, je predvčerajšnjim popoldne v ulici Cavana obračal svoj voz. Pri tem je pa ravnal tako nespretno, da je z vozom zadel v izložbeno okno trgovine se svečani gospoda Jakoba

Zančija, ter, zdrobivši šipo, prevzročil 12 kron škoda.

Radi noža. Predsinočnjim je bil aretovan 30-letni težak Andrej A. stanujoči v Rojani, ker je v nedeljo ranil z nožem v levo roko Jurja Cappelle, stanujočega v ulici della Scalinata št. 4.

Prijavljena tatvina. Prodajalka ponosne obleke in drugih obrabljanih predmetov, Eliza Bartoli, ki ima svojo trgovino v ulici delle Beccherie št. 35, je prijavila včeraj predpoludne na policiji, da jej je predsinočnjim, dočim se je bila ona za hip oddaljila iz svoje trgovine, nek mornar, ki ga pa ne pozna natančneje, ukradel eno uro, vredno 6 kron, in dva para čevljev, vrednih 4 krone.

Rogovilež. Med raznimi pivci, ki so se predsinočnjim nahajali v krčmi Lovrenca Kočvarja, ki se nahaja v ulici del Solitario št. 3, je bil tudi Karol B., doma iz Ajdovščine in bivajoči tu v ulici Foscolo. Karol je bil precej vinjen in ko je bilo treba plačati je začel vpiti, razgrajati in rogoviliti. Pri tem je tudi prebrnil mizo. Med ostalimi pivci je bil pa tudi neki redar, ki pa ni bil v službi. Ta poslednji je skušal Karola B. prepričati, naj mirno zapusti krčmo. A Karol se mu je postavil po robu in ga tudi razžalil. Slednjic je pa Karol vendar šel iz krčme. No, med ostalimi pivci, se je pa našla dobra duša, ki je poznala Karola po imenu in primku ter vedela tudi za njegovo stanovanje in je vso to svojo znanost stavila na razpolago onega redarja. Na podlagi znanosti te dobre duše, je bil Karol B. včeraj predpoludne aretovan na svojem stanovanju.

Škrata je izšla 9. številka, ki prinaša poleg raznovrstnega šaljivega in satiričnega čtiva dvanajst vetih in manjših izvornih ilustracij. Veče slike so nastopne: „Italijani in volilna reforma“, „Smrt princa Karnevala“, „Maroška konferenca“, „Absolutizem na Ogrskem“ in „Nova volilna reforma v Avstriji“. „Škrata“ se dobiva v tobakarnah in stane 10 stotink.

Koledar in vreme. Danes: Tomaž Akvinski; Svetorod; Kosana. — Jutri: Ivan od Boga; Bodin; Žegava. — Temperatura včeraj: ob 2. uri poludne + 10° Celsius. — Vreme včeraj: lepo.

Književnost in umetnost.

REPRIZA „ŠIVILJE“.

Minolo nedeljo se je vršila repriza te burke, ki je že na premijeri dosegla popoln uspeh. Dvorana ni bila sicer tako nabita, ali obisk je bil vendar mnogoštevilčen. Sedeži so bili zasedeni blizu vsi in galerija natlačena. Le stojišče v parterju ni bilo tako polno, kakor na premijeri.

V veliko zadoščenje nam je, da nas je uverila tudi repriza „Šivilje“, kako naše slovensko gledališče v Trstu stalno napreduje. Taki napredni pojavi na našem odru nam utrjuje zavest in opravičujejo nado, da se naše gledališče v doglednem času povzpne do svojega pravega namena in cilja. Naše „Dramatično društvo“ nam je priredilo v tej sezoni precej lepo vseh predstav, na katerih smo opazili postopni napredek, ki bolj in bolj povspenjuje — v kolikor je to sploh možno ob obstoječih okoliščinah — diletantizem. Najbolj pa nam je pokazala to nedeljska repriza „Šivilje“.

Ker je bila burka že ob primijeri ocenjena, se ne bomo spuščali v kritikovanje posamičnih vlog, ampak izrekamo le na sploh, da so bile vse igralne moči — izvzemši par nedostatkov — ne le na svojem mestu, ampak da se je igralo še z večjo vnemo in vero, nego na premijeri. Kakor vedno, moramo tudi to pot na prvem mestu imenovati gospi Ponikvarico, Štularico in g. Štoko. Te tri moči so našemu odru tako krepki stebri, da naše gledališče računa nanje s pozitivnostjo in varnostjo.

Gospa Štularica, ta ljubka subretka našega gledališča, je dobila to pot dva krasna sopka, ki so ju jej poklonili ljubitelji našega odra. Odkrito rečeno: zaslužila ju je, ta dva duhteča sopka, ki sta bila spremljana po gromovitem aplavzu, ki je to vrlo igralko izrazil trikrat na pozorišču.

G. Štoka je to pot pokazal svojo moč v fini komiki ter se povzpnil na višavo predstavljanja tega žanra. Dosedaj se nam še ni pokazal v takih vlogah, ker ni imel prilike, ali pa se je morda žrtvoval — igri na ljubo.

Kapelnik Vogrič je tudi na reprizi pokazal svoje vrline v glasbeni umetnosti in spretnosti. Nadejamo se, da ga bomo skoro zopet videli v njegovem elementu v našem gledališču.

Razne vesti.

Na berolinskem vseučilišču je za prihodnji poletni semester prijavljenih 1037 različnih predavanj.

Carica vdova Marija Feodorovna. Kakor poročajo iz Kodanja je ruska carica-vdova Marija Feodorovna sklenila, da se za stalno naseli na Danskem. Carica kupi krasno vilo ob „danski Rivieri“ na Oeresundu.

Umrli je v Zagrebu v noči od sobote na nedeljo v starosti 41 let, Zvonimir Freudreich, člen zagrebskega gledališča. V pokojniku je izgubilo zagrebsko gledališče nenadomestljivo moč.

Koncil francoskih škofov odgodjen.

Otvoritev narodnega koncila francoskih škofov je bila določena na 17. t. m., a se bo morala odložiti, ker pripravljalni odbor ne dovrši še do tedaj tozadevnih pravil o novi organizaciji francoske cerkve. Od 57 členov pravil jih je odbor doslej rešil še le deset.

Darovi.

„Slovanskemu pevskemu društvu“ je darovalo o priliki svojega velikega plesa pevsko društvo „Zvonimir“ v Rocolu 5 K. Srčna hvala.

Ker se ni mogla udeležiti plesa trž. gospa darovala je g. Vinsek 2 kroni. Srčna hvala.

Brzobjavne vesti.

Avstrijska poslanska zbornica.

Dunaj 6. Vlada je predložila zakon glede prispevkov k skupnim stroškom za leto 1906.

Predsednik se je v toplih besedah spominjal posl. Cezarja pl. Combija. Zbornica je nato pričela razpravljati o najnem predlogu o dogodkih v Nizniowu, ki sta ga utemeljevala posl. Romanczuk in Breiter. Posl. Daszynski je hudo napadal bivše in sedanjega namestnika galiskega. Vsi dobri nameni centralne vlade, da celo deželne vlade izpodletajo ob vsemožnosti poljskega kluba, ki jo, kakov se je nadejati, zlomi volilna reforma, tako da bo podana možnost, da pride narod in dežela do trajne avtonomije.

Minister znanjih stvari grof Bylandt-Rheidt je podal avtentično pojasnilo o dogodkih v Nizniowu, iz katerih je razvidno, da se nima vladnim organom ničesar očitati. Izvajanja ministra za notranje stvari so ponovno s protestnimi klici motili socijalni demokrati in Malorusi. Nato je govoril posl. David Abrahamowicz. (Ponovni mejklici socijalnih demokratov, katerim so odgovarjali člani poljskega kluba).

Zbornica je vsprejela predlog, naj kompetentne oblastnje uvedejo strogo preiskavo glede omenjenega dogodka. Zbornica je pričela potem razpravljati o zakonskem načrtu glede avskultantov. Prihodnja seja jutri.

Kriza na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 6. Uradni list je priobčil odredbo, da stopi trgovinska pogodba z Belgijo s 1. marcem v veljavo. Uvodoma se omenja izrednih odnošajev, ki so prisilili vlado, da je priobčila zasilno odredbo.

BUDIMPEŠTA 6. Volilni odbor koalicije je vsprejel na znanje izstop barona Deziderija Banffy-ja, pravtako tudi izstop poslanca Karola Eötvösa.

BUDIMPEŠTA 6. Kakor se govori, utemeljuje posl. Karol Eötvös svoj izstop iz vodilnega odbora s tem, da vlada med njim in vodilnim odborom že nekoliko časa sem v več važnih točkah različnost mnenja, in da smatra v današnjem težavnem položaju za absolutno nevarno, ako obstoja med vodilnimi politiki nesorazumljenje.

BUDIMPEŠTA 6. Uradni list priobči v kratkem nastopna imenovanja: Sodnik upravnega sodišča Hegedüs postane finančni minister, ravnatelj Toszt naučni minister, FML Papp minister deželne brambe.

DEBRECIN 6. (Ogr. biro). Kraljevi komisar Naszady je danes predpoludne, spremljan od eskadrona huzarjev in 20 orožnikov, prišel v županijsko hišo, kjer je zastopniku podžupana pokazal svoj imenovalni dekret. Zastopnik podžupana je naprosil kraljevega komisarja, naj se orožniki umaknejo in županijske hiše; on da jamči za njegovo osebno varnost. Nato so orožniki odšli. Kraljevi komisar se je potem podal v stanovanje velikega župana, kjer bo imel svojo uradno pisarno. Odtod je kraljevi komisar šel v mestno hišo, ki so jo medtem zasedli orožniki, tu je pokazal županu svoj imenovalni dekret in ga vprašal, hoče-li odpreti posvetovalno

dvorano ter sklicati municipalno skupščino. Župan je odvrnil, da mu je to prepovedano. Kraljevi komisar je nato izjavil, da že prisili župana na pokorščino.

Ako tega ne stori, ukaže odpreti dvorano z brahijalno silo. Prišel je semkaj z mirnimi nameni, ako pa ne dopuste, da mirnim potom izvrši svoje naloge, potem bo rabil silo.

Kraljevi komisar se je na to podal v svoje stanovanje. Na ulici je bila zbrana velika množica ljudstva, ki se je vedla mirno.

Jusuf Filipović umrl.

SARAJEVO 6. Včeraj je tukaj umrl občinski svetovalec Jusuf Filipović, izdajatelj mohamedanskega lista „Bošnjak“. Jusuf Filipović je pred zavzetjem Sarajeva v Blašuju pozdravil FZM. Filipovića v imenu sarajevskih meščanov.

Grški kralj na Dunaju.

DUNAJ 6. Cesar je danes ob 1. uri poludne obiskal grškega kralja, pri katerem je ostal tri četrt ure. Četrta ure pozneje se je grški kralj odpeljal v cesarsko palačo, kjer je oddal za cesarja svojo karto.

† Maksimilijan Puttkammer.

BADEN-BADEN 6. Bivši državni tajnik v Alzaciji in Lotaringiji, Maksimilijan Puttkammer, je v minoli noči umrl.

Kralj Viljem Virtemberški.

DRAŽDANE 6. Kralj Virtemberški je danes opoludne dospel semkaj, da obišče kralja Friderika Avgusta.

Inventarizacija cerkvenega premoženja na Francoskem.

LE PUY (dep. Haute-Loire) 6. Policijsko sodišče je župnika v Bossnieresu, Planfiera, obsodilo na dvomesečno ječo, ker je metal kosce steklenic na orožnike, ki so hoteli ščititi obmejnega nadzornika. Ko je predsednik izšel iz sodniškega poslopja, ga je množica zasramovala in grdo ž njim ravnila.

Iz Kitajske.

LONDON 6. Kakor poroča „Daily Telegraph“ iz Tokija, so japonski zastopniki v Kitajski opozorili svojo vlado zaradi nevarnega položaja ter prosili za varstvene odredbe. Vsled tega je japonska vlada sklenila odposlati na Kitajsko eno križarko. Isti list poroča, da je kitajska cesarica-vdova ukazala vojnemu ministru, zapretili mu stroge kazni, da izda posebne odredbe v varstvo misijonarjev.

TIENTSIN 6. Govorice, ki so bile od tukaj razširjene v svet o umorstvu in pozneje o težki boleznih cesarice-vladarice, so popolnoma neosnovane.

Francozka zbornica.

PARIZ 6. Zbornica je v svoji predpoludanski seji razpravljala o proračunu vojne mornarice. Posl. Bienaimé je očital mornarični upravi, da nima nikakega programa in da zapravlja denar davkoplačevalcev. Govornik je predlagal resolucijo, v kateri se pozivlja vlado, naj predloži skupen načrt, naj pripravi organske zakone in program o brodvju. Debata se bo nadaljevala popoldne.

Angleški kralj odpotoval iz Pariza.

PARIZ 6. Angleški kralj Edvard je odpotoval ob 9. uri 25 min. dopoldne. Na kolodvoru sta se od kralja poslovila minister-ski predsednik Rouvier in tukajšnji angleški odposlanci. Prebivalstvo je kralja simpatično pozdravljalo.

Dogodki na Ruskem.

LODZ 6. Danes je bil zopet neki policijski nadzornik ustreljen.

PETROGRAD 6. Danes bo razglašen manifest o preosnovi državnega sveta in o spremembi zakona o državni dumi na podlagi manifesta od 30. okt. 1905.

HARKOV 6. (Petr. brz. ag.) Na postaji Jantsevo je v nedeljo skočil s tira neki vlak, pri čemer je bilo zdrobljenih osem voz in lokomotiva. Štiri osebe so bile ubite, osem jih je bilo pa ranjenih.

ODESA 6. Anarhisti so vdrl v neko pekarijo, se polastili blagajne, v kateri je bilo 150 rubljev ter zbežali s svojim plenom. Ko so jih zasledovali, je neka mlada deklica, ki jih je spremljala, vrgla bombo, vsled česar je bil nek pasant smrtno ranjen. Krivci so zbežali.

PETROGRAD 6. V zbirki zakonov so priobčeni odloki, s katerimi je spremenjeno mnogo določb, ki se tičejo rimsko-katoliške veroizpovedi. Med drugim je odpravljena v pokrajinah na severu, jugu in zapadu pravica

guvernerjev, da smejo iz lastne moči zapirati samostane. Nadalje se dovoljujejo procesije in tudi službene pravice duhovščine so znatno razširjene.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Trgovina.

Borzna poročila dne 6. marca.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.60—240.75, Francija K 95.70—95.80, Italija K 95.65—95.75, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.45—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.80—100.10, ogrska krona renta K 94.90—95.25, italijanska renta K —, kreditne akcije K 668.50—670.50, državne železnice K 674.—676.—, Lombardi K 125.75—127.75, Lloydove akcije K 710.—720.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—483.—, Bodenredit 1890 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turške K 149.—do 1.1.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.30	101.25
„ „ srebro	101.20	101.15
Avstrijska „renta v zlatu	118.05	118.—
„ „ v kronah	100.05	100.—
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	91.—	91.90
Ogrska renta v zlatu 4%	113.10	113.05
„ „ kronah 4%	95.10	95.—
„ „ 3 1/2%	86.05	85.85
Akcije nacionalne banke	1634.—	1633.50
Kreditne akcije	670.—	668.75
London, 10 Lstr.	240.50	240.50
100 državnih mark	117.32 1/2	117.37 1/2
20 mark	23.50	23.50
20 frankov	19.10	19.10
10 ital. lir	95.65	95.65
Cesarski cekini	11.30	11.30

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep). — Francozka renta 99.50, italijanska renta 105.20, španski extérieur 94.15, akcije otomanske banke 635.—. Menjice na London 2:150.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombarde 131.—, unificirana turška renta 94.67, avstrijska zlata renta 100.20, ogrska 4%, zlata renta 95.—, Länderbank 490.—, turške srečke 143.50, parizka banka 15.45, italijanske meridionalne akcije —, akcije Rio Tinto 16.90. Trdna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 90 3/4, Lombardi 29 3/4, srebro 5 1/4, španska renta 93 3/4, italijanska renta 104 3/4, tržni diskont 3 1/4, menjice na Dunaju 24.35. Stalna.

Tržna poročila 6. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 16.64 do K 16.66, rž za april K 13.62 do 13.64, vsa za april od K 15.30 do 15.32 koruza za maj K 13.72 do K 13.74.

Pšenica: ponudbe srednje, povprečjevanje pčilo, tendenca mlačna. Prodaja 12.000 meterskih stotov, za 5 do 10 stotink nižje. Koruza mlačna. Rž mirneje. Oves mirno. Vreme: lepo.

New-York. (Otvorjenje). Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, za 5 do 10 stot. nižje. Procaja: 2000 vreč.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 48.25, za marec 48.75. Stalno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec 39.—, za maj 39 1/4, za september 40 1/4, za december 40 3/4. — Stalno. — Kava Rio navadna loco 39—40, navadna reelna 41—43, navadna dobra 44—45.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za marec 15.60, za april 16.70, za maj 16.90, za junij 17.—, za julij 17.10, za avgust 17.20. Stalno. — Vreme: oblačno.

London. Sladkor iz repe surov 8 3/4 Sh. Stalno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.50, za april 15.50, za maj-junij 15.75, za maj-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.85, za april 23.75, za maj-junij 23.70, za maj-avgust 23.40 (stalno). — M.ka za tekoči mesec 29.90, za april 30.10, za maj-junij 30.4, maj-avgust 30.40 (stalno). — Repično olje za tekoči mesec 56.50, za april 56.25, za maj-avgust 57.—, za sept.-dec. 58.— (mlačno). — Spirit za tekoči mesec 38.75, za april 38.50, za maj-avgust 38.25, za september-dec. 35.50 (mlačno). — Sladkor surov 88° usd nov 20 3/4—21 1/4 (mi noj, bel za tekoči mesec 24 3/4, za april 24 3/4, za maj-avgust 25 3/4, za oktober-januvar 26 3/4 (mirno), rafiniran 56.—56.50 — vreme: lepo.

ZAHVALA.

Zahvaljujem se tem potom za izkazano mi sožalje na prezgodnji izgubi predragega mi brata

IVANA

Zemljica mu rahla!

Cilka Katnik, Nabrežina

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Ogne, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franco

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službeno osebo; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posejiti, vknjižbe itd., prodati ali kupiti premične ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se poslužuje **MALIH OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosegu namena.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Prva slovenska zaloga in tovarna ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (a delnim sodiščem). Cene brez konkurence. — Svoji k svojim!

Prodaja se Delnica „Konsumnega društva, pri sv. Jakobu Naslov pove „Edinosti“ (214)

Gospod več slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, zmožen za vsako delo, išče službo. (247)

Družabnika s 15000 krn kapitala, se išče za dobro upeljano tovarno v namen pomnoženja strojev. Dobicek ogromen in siguran. Podrobnosti daje ustmeno g. Fr. Vertovec, trgovec v ulici Caserma. (238)

Mal dvorec v Barkovljah, z vrhom bi nekdo vkupil. Ponudbe „Inseratni oddelek“ na „Edinosti“ pod „Dvorec“. (582)

5 kvintalov časnikarskega papirja se takoj proda. Naslov pri „Edinosti“. (590)

Vrtnar. Gospoška obitelj izven Trsta išče vrtnarja. Ponudbe pod „VRTNAR“ na „Inseratni oddelek“ „Edinosti“. (594)

Soba prazna za pisarno, v I. nadstropju v bližini trga Goldoni ali Portici ali Obizzo se išče. V hiši bi moral biti plin. Ponudbe na „Inseratni oddelek“ „Edinosti“ pod „Pisarna“. (591)

V Barkovljah blizu vrta, je v nedeljo popoldne nekdo izgubil prstan z briljanti. Kdor bi ga našel, naj ga prinese v ulico Leo št. 6, III. nadstropje, kjer bo dobil dobro nagrado. (591)

Deklica 16—18 letna, govoreča hrvaški, se išče, da bi vodila na sprehod otroka od 3. do 6. ure popoldne. Zglasti se je v ulici S. Francescu št. 41, I. nadst., vrata št. 8. (593)

Zvezek ključev je nekdo izgubil v nedeljo v Barkovljah. Najditelj, ki bi ga prinesel v „Inseratni oddelek“ „Edinosti“ bi dobil 5 kron nagrade. (590)

Prevodi vsakojakih spisov ali tiskovin iz nemškega ali italijanskega na slovenski oziroma iz slovenskega ali nemškega na italijanski jezik se oskrbujejo. Točnost in natančnost. Naslov pove „Inseratni oddelek“ „Edinosti“.

Dohod in prihod vlakov.

Odhod s postaje južne železnice v Trstu.)

6.07 predp.	B via Červinjan v Benetke, Rim, Milan, Videm, Pontebo, Čedad in O v Gorico in Ajdovščino.
7.55 "	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8.25 "	B v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8.55 "	O v " Benetke, zveza na Červinjan.
9.55 "	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11.50 "	O preko Červinjana v Videm, Čedad, Benetke, Milan, Ala.
12.30 popol.	O v Kormin in via Červinjan v Videm in Benetke.
4.25 "	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5.30 "	B via Červinjan v Benetke, Milan, Rim in Videm.
6. "	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
8.35 "	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8.10 "	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
8.40 "	B do Kormina se zveza Červinjan.
9.25 "	O do Gorice, preko Nabrežine.
11.30 "	O na Dunaj.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu.

6.15 predp.	O z Dunaja, Zagreba in Budimpešte.
7.10 "	B z Dunaja, Ostende in Londona.
7.40 "	O iz Kormina preko Nabrežine.
8.30 "	B iz Italije preko Kormina in O iz Červinjana.
9.25 "	B z Dunaja, Budimpešte, Zagreba, Reke.
10.25 "	O z Dunaja in Reke.
10.38 "	B iz Italije preko Červinjana.
11.28 "	O iz Italije preko Kormina zveza z Ajdovščino.
4.45 popol.	O iz Kormina in Červinjana pr. Nabrežine.
5.35 "	B z Dunaja, Zagreba in Budimpešte.
7.40 "	O iz Italije preko Kormina in Nabrežine in via Červinjan.
8.30 "	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
9.10 "	B z Dunaja, Budimpešte in Reke.
10.45 "	B iz Italije, preko Červinjana, zveza z Vidmom in O iz Kormina.

Odhod s postaje državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.

5.20 predp.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
6.30 "	O v Hrpelje, Ljubljano, Dunaj.
8.18 "	B (samo v četrtki) v Hrpelje, Pazin, Pulo.
8.45 "	O v Hrpelje, Divačo, Rovinj, Pulo.
3.25 popol.	O v Koper, Buje, Poreč (Istra).
4.30 "	O v Hrpelje, Divačo, Dunaj, Rovinj, Pulo.
7.05 "	O v Koper, Buje (Istra).
7.43 "	B v Pulo, Divačo, Beljak, Dunaj.
Ob nedeljah in praznikih:	
2.29 popol.	O v Divačo, Hrpelje in vmes ležeče postaje
Prihod na postajo državne železnice pri sv. Andreju v Trstu.	
8.30 predp.	O iz Buj in Kopra (Istra)
9.35 "	O iz Pule, Rovinja, Divače, Dunaja.
11.25 "	O iz Hrpelje, Divače, Ljubljane, Dunaja.
12.25 popol.	O iz Poreča, Buj, Divače Dunaja.
7. "	O iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
9.50 "	B iz Pule, Rovinja, Divače in Dunaja.
10.15 "	O iz Poreča, Buj, Kopra.
Ob nedeljah in praznikih:	
9.25 popol.	O iz Divače, Hrpelje in vmes ležečih postaj

) Opazka. B — brzovlak. O — običajni vlak.

Ces. kralj. priv.

Občna Zavarovalnica

(Assicurazioni generali) v TRSTU

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnilo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje na morju in po kopnem odpisanega blaga in zavarovanje na življenje.

Stanje društva dne 31. dec. 1905:

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1905.	K 270.052.078.64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1905.	771.879.007.54
Plačana povračila:	
a) v letu 1905.	30.285.711.02
b) od začetka društva do 31. decembra 1905.	827.976.227.40

Letni računi, izkaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in splošna natančna pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva Via della Stazione šte. 83/81 (v lastnej hiši).

FILIP IVANIŠEVIĆ zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišu

v ulici Torre bianca 11 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“ ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulica Zudecche št. 8. v katerih toči svoja vina I. vrste

GLAS.

V bogatej zalogi pohištva Em. Ehrenfreund

(prej Jost)

ulica Nuova 24 (prilike)

daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Avtorizirana mehanična delavnica

za inštalacije plina, vodovodov in tovarna aparatov za acetilenski plin

zapriseženega izvedenca

JOSIPA JESCH

TRST, ulica dei Gelsi št. 7

Koncesionirana od c. kr. namestništva v Trstu

Izvršila je že preko 200 inštalacij.

Drogerija

Gustavo Marco

ulica Giulia šte. 20.

Droge, barve, pokost, petrolej, čopiči, ščetke, mila, parfumi itd. — Zaloga šip in steklenin.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Nova rečna, hitra in direktna služba za blago in potnike

meji Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

GEORGIA

odpluje dne 7. marca t. l. v Novi York.

Fotnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.

Potreba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Važen pripomoček =

v gospodinjstvu so priznane najboljše testenine ŽNIDERŠIČ & VALENCIČ a, ker se z njimi ne le zadovolji družino, temveč tudi prihrani mnogo časa.

FILIJALKA BANKE „UNION“ v TRSTU

se bavi z vsemi bančnimi in menjičnimi operacijami

prejema vplačila na tekoči račun, plačuje 2 1/2 % obresti na leto ali pa proti blagajniškim potrdilom na ime

v kronah:

po 3 1/2 % proti 4 dnevni odpovedi po 3 % proti 30 dnevni odpovedi
- 3 1/2 % na 30 " " 3 1/2 % na šest mesecev stalno
- 3 1/2 % na šest mesecev stalno " 3 1/2 % na eno leto stalno ;

na bančni ziro

plačuje brez nikake omejitve zneska 2 1/2 % letnih obrestij, izvzemši slučaje posebnega dogovora priznavajoč vsa vplačila z dnem izvršitvega se vplačila.

Izvršuje za svoje kurentiste inkaso računov na tukajšnjem trgu menije za Trst, Dunaj, Budapest in za druga glavna mesta monarhije, jim izdaja nakaznice na ta tržišča ter jih ovlaščuje, da domicilirajo efekte pri njeni blagajni, vse prosto katerihkoli stroškov.

Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu, prosto vsakršnih stroškov, menjilne vrednote italijanske banke (Banca d' Italia), neapeljske banke (Banca di Napoli) in na sicilijansko banko (Banca di Sicilia).

Prevzema pod najzmernejšimi pogoji nakup in prodajo javnih kreditnih listin državne rente, delnice, obveznice, srečke, naj se iste kvotirajo na tržaski borzi ali na kakih drugi tu- ali inozemski borzi, deviz in vrednost.

Odpira tekoče račune z domačimi in zunanji efekti, kakor tudi proti zastavljenju karatov ladij ali proti drugemu jamstvu po dogovoru.

Odpira kredite proti listinam o nakrcanju za tržišča v Londonu, Parizu, Hamburgu, Berlinu itd. po posebnih pogojih.

Izdaja in prejema menjice in nakaznice na katero-koli evropsko ali izven-evropsko tržišče ter prevzema izplačila tudi potom brzojava.

Izdaja nadalje kreditna pisma na ime, na katero-li tuzemsko ali inozemsko tržišče.

Depozitni oddelek.

Prejema in hrani depozite, sestoječe iz vrednostnih papirjev, kakor tudi iz kovinskih vrednostij kakoršne-koli vrste. Prevzema točno upravljanje zaupanih jej depozitov, posebno pa iztirjevanje dotičnih odrezkov verificiranje dvignjenih srečk in izplačevanje raznovrstnih dvignjenih srečk, vse to pod najzmernejšimi pogoji.

Filijalka Banke Union — oddelak za blago — preskrbljuje nakup in prodajo blaga v komisiji, dovoljuje predujme na blago, police o nakrcanju, warrante itd. in jamči za plačilo carine.

Kwizdova tekočina

Teškočina za hribolazce.

Preskušeno aromatično zdravilo za ribati žile in mišice.

Za hribolazce, kole-sarje in jezdece jako pri-pravno za ojačenje po velikih naporih.

Cena 1/4 steklenici K 2.— 1/2 " 1.20

Vdobja se pristno v lekarnah

Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Glavna zaloga

FRAN IV. KWIZDA

c. kr. avstro-ogrski, kralj. rumunski in knež. bolgarski dvorni zalagatelj. Okrožni lekarnar

Korneuburg pri Dunaju

M. U. Dr. Ant. Záhorský

ulica Torre Bianca šte. 8

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.

Telefon št. 1384.

V gostilni „All' Aurora“

TRST — ulica Torrente

koncertuje vsaki večer

„Žensko tamburaško društvo“ v hrvaških narodnih nošah

Vstopnina prosta. Postrežba točna

Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

DRAGOTIN STAREC

v TRSTU, ul. Valdirivo 16, I. n.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj urad, kateri sprejema zavarovanje proti požar-nim škodam in poškodbam cerkvenih zvonov; zavarovanje za življenje itd.

Posreduje za posojila na vknjižbo, menjice in amortizacijo. Sprejema upravnitvo hiš in zemljišč ter posreduje pri vseh kupeljah po dogovoru.

Ker je ta urad v dobrem materialnem stanju, priporoča slavnemu občinstvu, da se ga brezdvomno poslužuje o vsaki priliki.

Radi odhoda!

Podpisani urar v Sezani vabi vse one, ki imajo pri njem kako uro v popravi, da blagovolijo isto dvigniti do dne 12. marca 1906. (semanji dan).

Ob enem naznanja, da bo omenjenega dne prodajal po najnižji ceni še ono malo blaga, ki mu še ostaja.

Bogomil Pino.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenas itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho

(s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo, pregrinjala itd. kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

filbin Boegan

O pritiki plesov se izvrši najhitreje.

Pregrinjala se lika po 20 nvc. komad.

Začudenje vzbuja!

Mesto K 18

le K 7

Krasna Gloria remontoirska srebrna ura, s 3 močnimi pokrovi in z oskocnim pokrovom, bogato gravirana, točno idoča, 3-letno jamstvo pošilja po povzetju za samo K 7

Tovarna ur I. KÖNIG
Dunaj, VII., Westbahnstr. št. 36/117.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja

človeškega življenja po najraznvrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31,865.386-80 K, izplačane odškodnine: 82,737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vsakosi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah.

Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder postuje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občinske namene.